

ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ

Մայիսի 10-ին, երկուշաբթի օրը, Մոսկվայի և Համայն Ռուսիայի Նորին Սրբություն Տ. Պիմեն Պատրիարքի հրավերով, արտասահմանի հետ առևտրական կապերի դաշիչում, հանդիսավոր իրադրության մեջ, տեղի է ունենում «Կրոնական գործիչները հանուն սրբապան պարզևի՝ կյանքի՝ միջուկային աղետից պահպանման» թեմայով համաշխարհային համագումարի բացումը:

Համագումարին ներկա են լինում 90 երկրների շուրջ 600 քրիստոնեական, մահմեդական, հրեական, բուդդայական, հինդուական, սինդայական և այլ կրոնների հոգևոր պետեր, բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ, հյուրեր, դիտորդներ, թղթակիցներ:

Համագումարին մասնակցում էր նաև Հայոց Հայրապետը՝ ի գլուխ Հայ Եկեղեցու պատվիրակության:

Հայոց Հայրապետը տեղ էր գրավել համագումարի պատվավոր նախագահության մեջ:

Ժողովը բաց է անում Միսևի և Բելոռուսիայի Ֆիլարետ միտրոպոլիտը՝ Ռուս Եկեղեցու արտաքին հարաբերությունների բաժնի վարիչը:

Ողջունելով բոլոր ներկաներին, նա հույս է հայտնում, որ ներկա կոնֆերանսը հնարավոր ամեն բան կանի, որպեսզի «Երկրի վրա բնակվող միլիոնավոր հավատացյալները հույսով նայեն ապագային և անվախ կերպով շարունակեն հողագնդի վրա իրենց շինարարական գործունեությունը՝ արդար և համընդհանուր խաղաղության վրա հիմնելով այն»:

Իր բացման ելույթից հետո Ֆիլարետ միտրոպոլիտը խոսքը տալիս է ՍՍՀՄ Միսիստրների խորհրդին առընթեր կրոնական

պաշտամունքների խորհրդի նախագահ տիար Վ. Ա. Կուրյեդովին, որը ընթերցում է ՍՍՀՄ Միսիստրների խորհրդի նախագահ ընկ. Ն. Ա. Տիխոնովի՝ կոնֆերանսի մասնակիցներին ուղղած հետևյալ ողջույն-հեռագիրը.

«Սովետական կառավարության և անձամբ իմ անունից ողջունում եմ համաշխարհային կոնֆերանսի մասնակիցներին: Ձեր կոնֆերանսը, որ նվիրված է ժամանակի ամենահերատապ խնդիրներից մեկին, գումարվում է անհանգիստ ժամանակներում:

Սառը պատերազմի երկրպագուները ամեն կերպ սաստկացնում են պատերազմի հիստերիան, արագացնում սպառապիությունների մրցավազքը, բացեիբաց խոսում սահմանափակ պատերազմի մասին... Սովետական կառավարությունը մեծ գնահատանքով է ողջունում համագումարի մասնակիցների խաղաղության ազնիվ գործի հաղթանակի համար տարվող ջանքերը»:

Սովետական կառավարության ողջույնի գրի ընթերցումից հետո Ֆիլարետ միտրոպոլիտը խնդրում է Վ. Ա. Կուրյեդովին ժողովի մասնակիցների կողմից հայտնել խորին երախտագիտություն սովետական կառավարությանը՝ կրոնական գործիչների համաշխարհային համագումարին տրված բարձր գնահատականի համար:

Այնուհետև բոլոր ներկաների կողմից կատարվում է մեկ րոպե լուռ աղոթք՝ կոնֆերանսի աշխատանքների հաջողության համար: Ապա խոսք է առնում Մոսկվայի և Համայն Ռուսիայի Տ. Պիմեն Պատրիարքը:

Նորին Սրբությունը ողջունում է համագումարի բոլոր մասնակիցներին և շնչում, որ այսօր, միջուկային աղետի այս նախաշեմին, բոլոր գիտակից հավատացյալների պարտքն

է՝ մոռանալ իրենց տարակարծությունները և դեմ կանգնել համընդհանուր ուժերով՝ չարիքին: «Կյանքը սրբապան պարզ և Աստուծո», ասում է Նորին Սրբությանը և իր մտածումը հաստատում Ս. Գրքից մեջբերված օրինակներով: «Ուստի մեր պարտքը այդ կյանքը պահպանելու մեջ է: Օգտվենք մեր հանդիպումից, որպեսզի միասնական կերպով քննենք այն արգելքները, որ այսօր կանգնած են մեր ճանապարհի վրա, և զբտենք այն միջոցները, որ կնպաստեն դժբաղդ վերացմանը»:

Օգտվենք մեր հանդիպումից և հայտարարենք ամբողջ աշխարհին, որ հոգևոր հովիվները և կրոնական գործիչները աշխարհում խաղաղության և երկրի վրա մարդկանց բարեկեցության համար տարվող պայքարում միակամ են: Թող Աստված օգնի մարդկանց դուրս վանելու չարիքը իրենց սրտերից: Թող նա խաղաղություն պարզի ամբողջ աշխարհին. ամեն»:

Ընդմիջումից հետո սկսվում է համագումարի Բ լիագումար նիստը, որտեղ ներկաները ունենում են ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Պերես դե Կուելյարի, Ֆինլանդիայի և Մոնղոլիայի հանրապետությունների վարչապետների, Քենյաթերիի Արքեպիսկոպոս դոկտոր Ռանսիի, Հռոմի Հովհաննես Պողոս 2 Սրբապան Պապի, ինչպես նաև Կոնֆերանսի հյուրեր խաղաղության պահպանման սովետական կոմիտեի նախագահ Յ. Ա. Ժուկովի և խաղաղության համաշխարհային կոմիտեի ղեկավար Ռոմեջ Զանդրայի ողջույնի խոսքերը:

Համագումարի լիագումար նիստում առաջինը ֆրանսերեն ճառով հանդես է գալիս Վեհափառ Հայրապետը (Նորին Սրբության ողջույնի բովանդակալից խոսքը տպագրվել է «Էջմիածին» ամսագրի սույն համարում, էջ 3):

Երեկոյան ժամը 17-ին համագումարը ըսկըսում է իր ընտրական աշխատանքները: Ընտրվում են Կոնֆերանսի նախագահ, փոխնախագահներ, մանդատային և խմբագրական կոմիտեներ, աշխատանքային չորս խըմբերի ղեկավարներ:

Մայիսի 11-ի առավոտյան սկսվում է քըննարկումը «Համաշխարհային կրոնների խաղաղասիրական գործունեության աստվածաբանական և հոգևոր մարզերը և միջուկային աղետը կանխելու համար կրոնական գործիչների ունեցած խնդիրները» թեմայի: Այս առթիվ ելույթ ունեցողները (Մումանատիս Թխերո՝ Շրի Լանկա, պրոֆ. Սաջիդանդա՝ Հնդկաստան, Ռենե Լորենտեն՝ Կաթոլիկ Եկեղեցի, Բիլի Գրեհեմ՝ ԱՄՆ և այլն) տարբեր գործարար ճանապարհներ են նշում

խաղաղության պահպանման համար և միահամուռ կերպով շեշտում, որ իրենց միակ թշնամին այժմ պատերազմն է:

Ընդմիջումից հետո համագումարը շարունակում է իր աշխատանքները: Լիագումար Դ նիստի թեման էր՝ «Սպառապիկությունների մրցավազքի և միջուկային պատերազմի աղետային հետևանքները» (վեկուցողներ՝ դոկտ. Հարի Բրաունը՝ ԱՄՆ, դոկտ. Կարոլի Թոթ՝ Հունգարիա, Քրիստոնեական Համաշխարհային Կոնֆերանսի նախագահ, ակադեմիկոս Ա. Ա. Բանը՝ ՍՍՀՄ, Բոկկո Յուդիլաման՝ Ճապոնիա, դոկտ. Ռաջինդեր Կաուրը՝ Հնդկաստան):

Ե նիստում քննության է առնվում «Միջուկային պատերազմի նոր ուսմունքները» թեման (վեկուցողներ՝ Մ. Ն. Վան-Մեյելալդ՝ Նիդեռլանդներ, պրոֆ. Լուիս Ռիկարդ՝ Պուերտո-Ռիկո, շեյխ Յուսուֆան Շաքիրով՝ ՍՍՀՄ, տիկին Մատիյո Կուրոկավա՝ Ճապոնիա):

Չ նիստը նվիրվել էր «Միջուկային պինաթափման խնդիրների հրատապությունը» թեմային (վեկուցողներ՝ Կուռոկ Բակուլա՝ Հնդկաստան, ակադեմիկոս Գ. Արբատով՝ ՍՍՀՄ):

Մայիսի 12-ի առավոտյան նիստում խըմբագրվում են երկու ուղերձներ՝ առաջինը ուղղված ՍՍՀՄ Մինիստրների խորհրդի նախագահ Ն. Ա. Տիխոնովին և երկրորդը՝ Պատրիարք Պիմենին:

Երկու ուղերձներում էլ ժողովի մասնակիցները հայտնում են իրենց պատրաստակամությունը և հաստատ մտադրությունը՝ պայքարելու և մինչև հաղթական ավարտին հասցնելու խաղաղության արդար և սրբապան գործը: Ապա տեղի է ունենում լիագումար Ե նիստը՝ «Աշխատանքի արագընթաց շարունակումը մեր հանապապօրյա խնդիրն է» թեմայով (վեկուցողներ՝ դոկտ. Նայնամ Կոչի, դոկտ. Լյուբոմիր Միրեծովսկի՝ Քրիստոնեական Համաշխարհային Կոնֆերանսի քարտուղար, պրոֆ. Չիմիդիան Ժուդեր՝ Ասիայի Բուդդայական Կոնֆերանսի քարտուղար, դոկտ. Մաքսիմ Ռաֆրանսուա՝ Աֆրիկայի Եկեղեցիների Կոնֆերանսի գլխավոր քարտուղար, դոկտ. Գլեն Վիլյամս՝ Եվրոպական Եկեղեցիների Կոնֆերանսի նախագահ, դոկտ. Կարլ Մաու՝ Համաշխարհային Լութերական Եկեղեցու գլխավոր քարտուղար, տիկ. Չոաննա Կատիվադա՝ ԱՄՆ, Կրուտիցկու և Կոլոմենսկու միտրոպոլիտ Յուլենալի՝ ՍՍՀՄ):

Նույն օրը, կեսօրին, համագումարի աշխատանքները շարունակվեցին 4 աշխատանքային խմբերում, որոնց մասնակիցները ուսումնասիրեցին օրակարգի մնացած

ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ ԱՆԾԱՆՈՒԹ ԶԻՆՎՈՐԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿ ԴՆԵԼԻՍ

այլ հարցերը՝ լիազումար նիստին բերելու համար իրենց քննության արդյունքներն ու առաջարկները, գրավոր պեկուցումներով:

Մայիսի 12-ի երեկոյան Մոսկվայի նորակառույց «Օլիմպիական» համերգադահլիճում ժողովականների համար տրվեց համերգ՝ մասնակցությամբ ՍՍՀՄ պետական սիմֆոնիկ նվագախմբի և Մոսկվայի Ռուսաց Պատրիարքարանի քառաձայն երգչախմբի:

Մայիսի 13-ին, ժամը 15-ին, սկսվում է Ը լիազումար նիստը, որտեղ ունկնդրվում են աշխատանքային խմբերի կազմած տեղեկագրերը:

Նույն օրը, երեկոյան ժամը 19-ին, ՍՍՀՄ Մինիստրների խորհրդին առընթեր կրոնական պաշտամունքների խորհրդի կողմից, ի պատիվ ժողովի մասնակիցների, «Սովետական» հյուրանոցում տրվում է ընդունելություն, որին ներկա է գտնվում նաև Վեհափառ Հայրապետը՝ Իր ջրախմբի անդամների հետ:

Մայիսի 14-ին, ուրբաթ, համագումարի վերջին օրը, առավոտյան, տեղի են ունենում ևս երկու լիազումար նիստեր՝ քննարկելու համար եպրափակիչ փաստաթղթերի նյութերը: Որոշվում է կազմել 4 փաստաթուղթ՝ ա. Համագումարի հաղորդագրություն խաղաղության մասին:

բ. Կոչ՝ ուղղված աշխարհի բոլոր կրոնների ղեկավարներին և հետևորդներին:

գ. Կոչ՝ ուղղված աշխարհի բոլոր պետությունների ղեկավարներին:

դ. Կոչ՝ ուղղված ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի պինաթափմանը նվիրված Բ հատուկ նստաշրջանին:

Ընդունված երեք կարևոր կոչերից առաջինը հասցեագրված էր աշխարհի բոլոր կրոնների ղեկավարներին և հավատացյալներին:

Այդ կոչում ասվում էր.

«Միեկի եղբայրներ և քույրեր.

Պատմական վճռական այս պահին մենք դիմում ենք ձեզ սույն կոչով. նախանշանն է չարի: Միջուկային հրդեհի աղետը, որ ընդունակ է կործանելու մարդկությունը և կյանքը, այսօր առավել քան երբևէ՝ սպառնում է մեզ:

Մենք՝ բուդայական, պրադաշտական, հինդուիստական, մահմեդական, սիքիստական և քրիստոնեական կրոնների ներկայացուցիչներ, ժամանած բոլոր 6 մայրցամաքների 90 երկրներից, հավաքվեցինք Մոսկվայում՝ 1982 թվականի մայիսի 10—14 օրերին մասնակցելու «Կրոնական գործիչները հանուն սրբապան պարզևի՝ կյանքի՝ միջուկային աղետից փրկելուն» համաշխարհային կոնֆերանսին:

Մենք դիմում ենք ձեզ՝ աշխարհի բոլոր երկրներում ապրող բոլոր կրոնների ներկայացուցիչ թանկագին եղբայրներին և քույրերին, որ մենք մեծամասնություն ենք աշխարհում: Ընդունելով մեզ վրա համատեղ գործելու բարոյական պարտավորությունը, մենք կոչ ենք ուղղում մարդկության խղճին և բոլոր նրանց, ովքեր պետական որոշումներ են ընդունում, որ մենք կարող ենք փոխել պատմության ընթացքը՝ ելնելով մարդկության հանդեպ մեր սիրուց:

Մենք կրոնական տարբեր համոզմունքներ ունենք: Այսօր, սակայն, մենք հանդես ենք գալիս միասին, քանի որ միջուկային աղետը հավասարապես սպառնում է մեզ բոլորիս, անկախ այն բանից՝ հետևորդ ենք արդյոք մի կրոնի, թե՛ ոչ: Մենք չենք հավաքվել այստեղ՝ քննելու համար մեր տարբերությունները, և ոչ էլ նրա համար, որ ըստ տեղծենք մի նոր ընդհանուր չտարբերակվող կրոն: Հավաքվել ենք այստեղ, որովհետև պզուճ ենք համայն մարդկության և ողջ կյանքի դեմ ընդհանուր մի սպառնալիք: Այս ընդհանուր կոչով, տարբեր կրոնների պատկանող սիրելի եղբայրներ և քույրեր, մենք դիմում ենք ձեզ և հանուն ձեզ՝ մարդկության խղճին:

Մենք ներկայացնում ենք բազմապիսի մշակույթներ, գաղափարախոսություններ և քաղաքական սիստեմներ: Սակայն մենք այսօր հավաքվել ենք որպես կրոնական մարդիկ՝ սրբապան պարզևը՝ կյանքը՝ միջուկային աղետից փրկելու պայքարով:

Նաղաղությունը կյանքի անհրաժեշտ որակն է: Պատերազմը հակասում է կյանքին: Մերը, կարեկցանքը, հոգատարությունը մյուսների նկատմամբ խաղաղություն է բերում մեզ, և դրանով կյանքը արժեվորվում է: Պետք է ձգտել միայն ճշմարտության և ապրել այդ ճշմարտությամբ: Կեղծիքը չարիք է և այն պետք է հեռացվի: Ատելությունը, նվաճողականությունն ու ագահությունը տանում են դեպի պատերազմ ու կործանում են կյանքը: Անհրաժեշտ է պայքարել անարդարության և հարկադիր չքավորության դեմ ու վերացնել դրանք:

Որպես կրոնական մարդիկ պատերազմը և բռնությունը արդարացնելու համար առաջնորդում մենք ունեինք հակասական տեսակետներ: Այսօրվա աշխարհում մի նոր երևույթ է նկատվում, այն, որ պատմության մեջ առաջին անգամը լինելով՝ միջուկային աղետը սպառնում է ողջ կյանքին, իսկ միջուկային պատերազմը կարող է ավարտվել միայն համընդհանուր աղետով: Այդ պատճառով մեր կրոնները համամիտ են այս պարզ հարցում, որ միջուկային պատերազմը ոչ մի պայմաննե-

րում չի կարող ունենալ իր արդարացումը և այն մարդկության համար այսօր ներկայացնում է ամենամեծ վտանգը:

Այս համագումարի ժամանակ մենք շատ ելույթներ լսեցինք: Մենք մեր վրա զգացինք այն վտանգը ու վախը, որ զգում են Անգոլայում, Չադիում, Իրաքում և Լիբանանում ապրող մարդիկ, քանի որ նրանց հզոր հարևանները չեն հրաժարվում այդ երկրների սահմանները խախտելուց, նրանց անպաշտպան բնակչությունը գնդակոծելու մղտքից: Մենք սարսուռ զգացինք այն մտքից, թե ինչքան կավելանա այդ վտանգը, եթե այդ տիրությունների միջուկային պոտենցիալ ուժերը, պետությունները, որ չեն հարգում միջազգային օրենքը, դառնան իրական:

Մերձավոր Արևելքից եկած մեր եղբայրները պատմեցին մեզ այն մասին, որ Մերձավոր Արևելքը այժմ նմանվում է մի եռացող կաթսայի: Լիբանանը արյունաքամ է լինում, նրա միասնությունն ու անկախությունը վտանգի տակ են, որոշ խմբակցություններ դրսից զենքեր են ստանում: Պաղեստինի ժողովուրդը անտուն մնալով՝ դեռևս թափառումների մեջ է:

Մենք լսեցինք Եվրոպայի մեր եղբայրներին և քույրերին: Ժամանակակից քաղաքակրթության օրրանը, որ դարձել է երկու պատերազմների թատերաբեմ, այսօր լի է միջուկային զենքով: Այժմ ձգտում են այն բանին, որ այն ավելի շատանա: Փոքրիկ մի կայծ Եվրոպայում՝ առաջացած բորբոքվող կրքերից, թեկուզ պատահականորեն, կարող է առաջացնել մի այնպիսի բոց, որը կվերածվի համընդհանուր հրդեհի: Ուստի պարմանալի չէ, որ Եվրոպայի ժողովուրդները իրենց բողոքն են հայտնում աննախընթաց չափերի հասնող ցույցերով:

Մենք ունկնդրեցինք Կենտրոնական և Հարավային Ամերիկայից, Աֆրիկայից, Ասիայից և աշխարհի տարբեր մասերից եկած մեր եղբայրներին և քույրերին, որոնք միաձայն կերպով պահանջում են՝ արգելեցնել միջուկային զենքը, հաստատել արդարությունը, սկսել բանակցությունները, մի՛ խառնվեք միմյանց ներքին գործերին, հրաժարվե՛ք պատերազմից և ձգտե՛ք խաղաղության:

Կյանքը փրկելու համար պետք չէ բաժանվել արդարությունից, հաստատուն կարող է լինել միայն արդար խաղաղությունը: Խաղաղությունն ու արդարությունը պետք է դառնան ընդհանուրի՝ հարուստի և աղքատի, պարզացածի և թույլ պարզացածի հոգսի առարկան: Մենք պետք չէ անգործության մատնվենք այսպիսի մի դրության ժամանակ, երբ շատ-շատերը հասարակական և տնտե-

սական պատճառների որոշ ճնշման տակ կորցնում են հավատքը իրենց կյանքի կարևորության նկատմամբ և դառնում են անտարբեր դեպի մահը:

Որպեսզի կյանքը փրկվի, գիտությունը և տեխնիկան, մարդկության ձեռքերում եղող ամենահզոր այդ միջոցները պետք է ձեռքապատվեն պատերազմին և շահույթներին ենթարկվելու իրենց այսօրվա վիճակից, ծառայեն համայն մարդկության իրական շահերին, այն է՝ հիվանդությունների և կրթության, սովի և թերասնման, աղքատության և տառապանքների վերացմանը:

Որպեսզի կյանքը փրկվի, մարդկությունը պետք է միանա բոլոր կրոնների հավատացյալների և անկրոնների հետ, որպեսզի միատեղ գործունեությամբ ճնշում գործադրվի բոլոր նրանց վրա, ովքեր ղեկավարում են տերություններ և որոշումներ կայացնում:

Ոչնչացնել ներկայումս առկա միջուկային զենքերի մեծ մասը, որով ցույց կտանք մեր համաձայնությունը պինաթամիան որոշման հետ ու մարդկությանը նոր հույս կներշնչենք: Սա կարող է ի կատար ածվել բոլոր միջուկային զենք ունեցող տերությունների կողմից՝ միակամ, երկկողմանի կամ համակողմանի համաձայնությունների շնորհիվ՝ ելնելով բոլորի համար անվտանգությունն ապահովելու սկզբունքից:

Կյանքը փրկելու համար կրոնական կապակերպություններն ու ողջ աշխարհի գործիչները պետք է հանդես գան միասնական կերպով՝ մերկացնելու համար ներկայումս տիրապետող այն կեղծ ուսմունքները, որոնք մարդկանց նետում են վտանգավոր թյուրիմացությունների մեջ:

Բայց ամենից առաջ աշխարհի բոլոր կրոնները պարտավոր են միաձայն կերպով, որպես բարոյական մի չարիք, դատապարտել բոլոր տեսակի միջուկային զենքերի փորձարկումն ու գործածումը: Սա քաղաքական հարց չէ, այլ ամենից առաջ՝ բարոյական հարց: Կրոնները պետք է խոսեն հատուկ ձայնով՝ հաշիվ տալով իրենց այն բանում, որ անցյալում իրենք եղել են պատերազմների և բռնությունների մասնակիցներ: Պետք է խոսել պարզ, բարձր և ոչ երկիմաստ, քանի որ խոսքը վերաբերում է սրբապան պարզևի՝ կյանքի պահպանմանը:

Եվ այսպես, մենք կոչ ենք ուղղում ձեզ, մեր եղբայրներ և քույրեր, ըստ հավատքի, որ ի սփյուռս աշխարհի, սկսելու, եթե դեռ չեք սկսել, խոսելու ու գործելու և ամենից առաջ՝ աղոթելու, աղոթելու ջերմապես, հույսով և հավատքով:

Թող մեր աղոթքները զորավիզ լինեն երկրի վրա եղող միլիոնների համար և թող փրկ-

ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՄԵՐ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

կեն հողը իր վրա կախված միջուկային աղետից: Բոլոր գոյությունների և ողջ կյանքի Աղբյուրն ու Ստեղծողը չի կարող չլսել մեր աղոթքները»:

Հավարտ համագումարի տեղի է ունենում լուռ աղոթքի արարողություն:

Նույն օրը, երեկոյան ժամը 19-ին, Ս. Պիմեն Պատրիարքի կողմից Մոսկվայի «Նովո-արատսկայա» ճաշարանում տրվում է հրաժեշտի ճաշկերույթ՝ ի պատիվ կոնֆերանսի մասնակիցների, հյուրերի և լրագրողների:

Ճաշկերույթի ընթացքում Ս. Պիմեն Սրբապան Պատրիարքը իր հրաժեշտի խոսքում շնորհակալություն է հայտնում կոնֆերանսի բոլոր մասնակիցներին՝ նրանց կատարած մեծ և աստվածահաճո աշխատանքի համար:

Կոնֆերանսի ղեկավար Ֆիլարետ միտրոպոլիտը կոնֆերանսի ղեկավարության և իր կողմից նույնպես շնորհակալական խոսք է ուղղում Նորին Սրբություն Պիմեն Պատրիարքին՝ նրա կողմից ցույց տրված հյուրասիրության և ջերմ ընդունելության համար:

Հանուն համագումարի բոլոր մասնակիցների հրաժեշտի հետևյալ խոսքով հանդես է գալիս Հայոց Հայրապետը.

«Սիրեցյալ եղբայրներ Մեր,

Այս հանդիսավոր պահին կխորհիմ, թե մեր բոլորիս պարտականությունն է, մեր ջերմագին շնորհակալությունները ներկայացնել Նորին Սրբություն Համայն Ռուսիո Պատրիարքին, որը ներշնչված Ս. Հոգով նախաձեռնեց և Իր գործակիցների հետ միասին սքանչելի կերպով կազմակերպեց սույն պատմական համաշխարհային համագումար-

ըը հանուն Աստուծո ամենասուրբ պարգևին՝ մարդկային կյանքի:

Մեզ, բոլորիս համար, կրոնական հավատքով մարդիկ, հոգեկան մեծ մխիթարություն է, որ առիթը և հնարավորությունը ունեցանք մասնակցելու այս համագումարին, աղոթելու միատեղ խաղաղության համար և ամեն մեկս բերելու մեր նպաստը համագումարի հաջողության համար:

Սիրեցյալ եղբայրներ, լինենք համոզված, որ Աստված մեզ պիտի օգնի, որ խաղաղության ուժերը պիտի հաղթանակեն, որովհետև ամենահզոր զենքը խաղաղության զենքն է, որովհետև խաղաղության զենքը մեր Աստուծո զենքն է, մեր ամենակալ, մեր փրկիչ Աստուծո զենքը:

Ընդդիմանալ պատերազմին, դա նշանակում է հպատակվել կամքին Աստուծո:

Երկրի վրա թող լինի կամքը մեր երկնավոր Հոր, ամեն»:

Մայիսի 10—14 օրերին Մոսկվայում գումարված կրոնական գործիչների համաշխարհային համագումարը ավարտում է իր օգտակար աշխատանքները:

Այդ կոնֆերանսի գումարման առիթով մի անգամ ևս դրսևորվում է աշխարհի բոլոր կրոնների ղեկավարների և հավատացյալ մարդկանց բարի կամքը՝ տեսնելու կյանքն ապատ, առանց բռնությունների և, որ ամենից կարևորն է, զերծ միջուկային զենքի կործանարար վտանգից:

«Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեսցին»:

ԱՆԱՆԻԱ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՐԱԲԱԶՅԱՆ

